

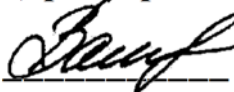
**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)**

Кафедра іноземної філології та перекладу

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВТЕІ КНТЕУ**

 Н. Л. Замкова

30 10 2020

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

(назва навчальної дисципліни українською мовою)

PSYCHOLINGUISTIC ASPECTS OF TRANSLATION

(назва навчальної дисципліни англійською мовою)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Для всіх галузей знань та спеціальностей

Вінниця 2020

Розробник: В.О.Нечипоренко, к.філол.н., доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу 30.09.2020 р. пр. № 9; на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 16.10.2020 р. пр. №10 та засіданні вченої ради інституту 30.10.2020 р. пр. № 10.

Рецензенти: Л.Я. Терещенко, к.філол.н., доцент кафедри іноземної філології та перекладу ВТЕІ КНТЕУ
І.Д. Забужанська, к.філол.н., завідувач кафедри англійської філології ВДПУ імені Михайла Коцюбинського

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 16.11.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,57.
Обл.-вид. арк. 1,12. Тираж 5. Зам. № 598.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни.

Головною метою вивчення курсу «Психолінгвістичні аспекти перекладу» є формування всебічно розвинутої особистості, висококультурного фахівця-перекладача. Загальною тенденцією сучасного лінгвістичного пізнання є рух до центру всіх систем – до людини. Гуманізація мовознавства, поворот до мовної особистості як медіума для проникнення у мову, занурену у життя, зумовили перехід традиційних та нових лінгвістичних дисциплін на якісно новий науково-пізнавальний рівень. Продукування та сприйняття тексту під час комунікативної взаємодії виступають двома найважливішими проблемами психолінгвістики. Психолінгвістичний підхід до перекладу набуває антропоцентричного забарвлення, позаяк когнітивно-інтелектуальним й емоційно-конотативним аспектам особистості перекладача, механізмам його мислення та мовленнєвих стратегій, визначенню його посередницького статусу в міжмовній і міжкультурній комунікації відведено центральну роль. Тому цей підхід вигідно відрізняється на тлі лінгвістичного передусім тим, що закладені в ньому принципи перекладу ґрунтуються на пошуку схожостей, а не відмінностей між в(и)хідною та цільовою мовами, спільних перекладацьких стратегій, характерних для всіх або більшості перекладачів.

Мета курсу «Психолінгвістичні аспекти перекладу» полягає у систематизації знань про специфіку психолінгвістичного підходу до аналізу мовних явищ та аналізі проблем продукування, сприймання, розуміння мовлення, вивченні психолінгвістичної моделі перекладу як виду мовленнєво-мисленнєвої діяльності перекладача. Також курс має на меті познайомити здобувачів вищої освіти з історією виникнення психолінгвістики, головними її напрямками, методами психолінгвістичних досліджень.

Результати вивчення навчальної дисципліни, її місце в освітньому процесі.

«Психолінгвістичні аспекти перекладу» являють собою комунікативно орієнтований курс вивчення мови, охоплюють необхідну теоретичну інформацію (лінгвістичну, психолінгвістичну, психологічну, етичну), практичні рекомендації з оволодіння мовними жанрами, а також питання, переважно пошукового проблемного характеру, завдання репродуктивного (наприклад, спостереження, аналіз тексту та його перекладів) і творчого плану (рольові ігри, виступи, письмові й усні переклади та ін.).

Базові компетентності для оволодіння курсом:

- Здатність вільно орієнтуватися в термінологічному апараті мовознавства;

- Здатність орієнтуватися в сучасних підходах до вивчення і аналізу різних аспектів мовознавства, теорії комунікації, культурології;

- Усвідомлювати взаємозв'язок мови, історії та культури народу, національно-культурних особливостей країн, мова яких вивчається;

- Здатність володіти методами і методиками пошуку, аналізу і обробки наукових даних з використанням сучасних інформаційних технологій.

Набуті знання можуть бути використані в процесі вивчення фахових дисциплін, під час підготовки індивідуальних проектів, творчих завдань, проходження практики і в подальшій роботі за фахом.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Вступ до мовознавства», «Вступ до перекладознавства», «Психологія», «Сучасна українська мова», «Практика перекладу з першої іноземної мови», «Основи теорії мовної комунікації», «Проблеми міжкультурної комунікації і переклад».

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Психолінгвістичні аспекти перекладу» для освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» є формування комплексу компетентностей:

- Здатність до навчання та застосування набутих знань та навичок на практиці;
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/ видів економічної діяльності);
- Здатність володіти експресивними, емоційними, логічними засобами мови та спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.
- Здатність оперувати механізмом запам'ятовування відповідно до типу перекладу та перемикання з однієї мови на іншу в процесі виконання складних перекладацьких операцій і дій.
- Здатність оперувати основними поняттями когнітології для розуміння когнітивних процесів у свідомості людей, що забезпечують оперативне мислення та пізнання світу із встановленням основних моделей свідомості.
- Здатність встановлювати взаємозв'язки мови і мислення, визначати вплив мови на психічний розвиток людини.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Психолінгвістичні аспекти перекладу» полягають:

- Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.
- Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- Володіти системою професійних мовознавчих та перекладознавчих метаодиниць, правильно використовувати їх у професійному середовищі.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Якщо здобувач освіти упродовж семестру навчання набрав 75 балів та (або) більше, оцінка за екзамен йому може бути виставлена за результатом поточної успішності.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість навчальних годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Тема 1. Сучасна психолінгвістика як наука	11	2	2	7	УО, ТЗ
Тема 2. Історія виникнення психолінгвістики, її періодизація	11	2	2	7	СУН
Тема 3. Психолінгвістичні моделі продукування мовлення	11	2	2	7	УО, ІЗ
Тема 4. Психолінгвістичні моделі сприйняття мовлення	11	2	2	7	ПО, СУН
Тема 5. Білінгвізм як психолінгвістична проблема	15	4	4	7	ІЗ, ОРП, Пр
Тема 6. Стратегії оволодіння і користування другою мовою	11	2	2	7	УО, Т, ОРП
Тема 7. Особливості психолінгвістичного підходу до проблем перекладу	11	2	2	7	УО, КТ, Пр
Тема 8. Сучасні психолінгвістичні концепції перекладу	11	2	2	7	ПО, ІЗ
Тема 9. Перекладач як мовна особистість	12	2	2	8	ІЗ, ОРП
Тема 10. Міжкультурна (етнопсихолінгвістична) складова перекладацької компетенції	14	4	2	8	СУН, КТ
Тема 11. Психолінгвістичні витоки універсалій у перекладі	12	2	2	8	ПО, Пр
Тема 12. Теорія машинного перекладу	12	2	2	8	ТЗ, Т, СУН
Тема 13. Психолінгвістичні аспекти тексту як об'єкта перекладацької діяльності	12	2	2	8	ПО, Пр
Тема 14. Психолінгвістичні критерії адекватності перекладу	12	2	2	8	ІЗ, ОРП
Тема 15. Експериментальні дослідження психолінгвістичних проблем перекладу	14	2	4	8	ТЗ, Т
Підсумковий контроль					Екзамен
Загальний обсяг навчального часу	180/6	34	34	112	

Умовні позначення:

УО – усне опитування

ПО – письмове опитування

ІЗ – індивідуальне завдання

ОРП – обговорення реферативного повідомлення

Пр – презентація індивідуального (колективного) завдання

Т – тестування

КТ – комп'ютерне тестування

СУН – система управління навчанням MOODLE

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми).

Тема 1. Сучасна психолінгвістика як наука

Сутність, категорії психолінгвістики та її взаємозв'язки з іншими галузями знань, предмет і завдання сучасної психолінгвістики. Питання методології і технології психолінгвістичних досліджень. Актуальні проблеми психолінгвістики.

Тема 2. Історія виникнення психолінгвістики, її періодизація

Психолінгвістичних ідеї до виникнення психолінгвістики як науки. Виникнення психолінгвістики. «Хвороби зростання». Психолінгвістика першого покоління. Психолінгвістика другого покоління. Особливості кожного історичного етапу розвитку психолінгвістичних досліджень. Становлення вітчизняної психолінгвістики, внесок вітчизняних дослідників у розвиток цієї науки. Характеристика сучасних психолінгвістичних шкіл.

Тема 3. Психолінгвістичні моделі продукування мовлення

Теорії походження мовлення. Моделі продукування мовлення. Стохастична модель продукування мовлення. Модель безпосередніх складових. Трансформаційно-генеративна граматики Н.Хомського. Теорія рівнів мови. Модель Л.С.Виготського. Модель А.Р.Лурії. Головні причини виникнення мовленнєвих помилок.

Тема 4. Психолінгвістичні моделі сприйняття мовлення

Рівні сприйняття мовлення. Сприйняття літер та слів. Сприйняття речень. Співвідношення мовлення з дійсністю. Механізм еквівалентних заміни. Механізм прогнозування. Сприйняття і розуміння мовлення. Значення і смисл. Моделі сприйняття мовлення.

Тема 5. Білінгвізм як психолінгвістична проблема

Основні питання теорії двомовності. Стратегії оволодіння і користування другою мовою. Феномен «проміжної мови». Розмежування понять друга мова/іноземна мова. Аналіз помилок. Основні види стратегій оволодіння іншою мовою. Оволодіння готовими кліше. Оволодіння творчою мовою. Стратегії користування мовою під час продукування мовлення. Стратегії подолання комунікативних ускладнень під час продукування мовлення. Перекладач як двомовна особистість.

Тема 6. Стратегії оволодіння і користування другою мовою

Основні види стратегій оволодіння іншою мовою. Класифікація стратегій у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. Характеристика основних типів стратегій: стратегії навчання, стратегії вивчення, стратегії оцінювання. Класи стратегій учіння (метакогнітивні, когнітивні, соціально-афективні). Спеціальні стратегії (за Н.Ф.Коряковцевою): компенсаторні, лінгводидактичні, конкретно-практичні. Стратегії оволодіння іншомовною лексикою. Оволодіння готовими кліше. Оволодіння творчою мовою. Стратегії користування мовою під час продукування мовлення. Стратегії подолання комунікативних ускладнень під час продукування мовлення.

Тема 7. Особливості психолінгвістичного підходу до проблем перекладу

Специфіка психолінгвістичного ракурсу вивчення перекладацької проблематики. Основні теоретичні підходи до психолінгвістичних проблем перекладу. Вчення М.І.Жинкіна про коди та кодові переходи в мовленнєво-мисленнєвій діяльності. Ю.О.Сорокін як теоретик перекладу; досвід його перекладацької практики. Психолінгвістичні засади вербальної посередницької діяльності перекладача. Основні напрямки сучасних психолінгвістичних досліджень у галузі перекладу.

Тема 8. Сучасні психолінгвістичні концепції перекладу

Теорія лінгвістичної відносності В.Гумбольдта. Теорія лінгвістичного детермінізму Е.Сепіра та Б.Л.Ворфа. Теорія «неперекладності». Інтерпретативні теорії перекладу. Експериментальні дослідження мовленнєво-мисленнєвих операцій перекладача. Когнітивна транслятологія. Концепція проміжної мови Г.Турі.

Тема 9. Перекладач як мовна особистість

Загальне поняття про «мовну особистість». Особливості мовної особистості професійного перекладача. Особистість перекладача як домінанта художнього перекладу. Модель мовної особистості перекладача-білінгва. «Мовна здатність» та її реалізація в перекладацькій діяльності. Складові поняття «перекладацькі компетенції». Міжкультурна (етнопсихолінгвістична) складова перекладацької компетенції. Перекладацька інтуїція.

Тема 10. Міжкультурна (етнопсихолінгвістична) складова перекладацької компетентності

Поняття перекладацької компетентності. Складові частини перекладацької компетентності. Розмежування понять «перекладацька компетентність» та «перекладацька компетенція». Структура фахової компетенції перекладача. Екстралінгвістичні чинники, що впливають на формування мовної особистості перекладача. Особливості сприйняття культурних концептів у процесі перекладу. Стратегії розуміння змісту еквівалентних і безеквівалентних культурних концептів.

Тема 11. Психолінгвістичні витоки універсалій у перекладі

Сутність поняття «універсалія». Психолінгвістичні і перекладацькі універсалії. Історія вивчення універсалій психолінгвістами. Класифікація універсалій. Теорія машинного перекладу як втілення концепції перекладацьких закономірностей. Загальні та часткові закономірності мовленнєво-мисленнєвої діяльності перекладача. Найтиповіші перекладацькі S-універсалії. Найпоширеніші перекладацькі T-універсалії. Перспективи подальших психолінгвістичних досліджень у галузі перекладацьких універсалій.

Тема 12. Теорія машинного перекладу

Сутність поняття «машинний переклад». Теорія машинного перекладу як втілення концепції перекладацьких закономірностей. Функція людини під час виконання автоматичного перекладу (перед-редактор, інтер-редактор, пост-редактор). Принципи класифікації систем машинного перекладу. Функціонально-прагматична адекватність текстів оригіналу і перекладу. Типи помилок. Особливості роботи різних систем машинного перекладу. Перекладацькі помилки та стратегії їх подолання.

Тема 13. Психолінгвістичні аспекти тексту як об'єкта перекладацької діяльності

Види інформації в тексті. Сутність понять затексту, передтексту, підтексту, вертикального контексту. Етапи продукування тексту. Сильні позиції тексту. Особливості сприйняття тексту. Поняття тезаурусу. Багатозначність тексту. Психолінгвістичні аспекти взаємодії в системі «текст-перекладач-читач».

Тема 14. Психолінгвістичні критерії адекватності перекладу

Переклад як одна з форм тлумачення. Поняття «адекватності перекладу». Адекватність перекладів текстів, що передають когнітивну інформацію. Критерії адекватності перекладів художніх творів. Врахування мовленнєвої ситуації, фонові інформації та широкого контексту в процесі перекладу. Комплексне відтворення смислу та емоційного забарвлення – невід’ємні складники під час психолінгвістичного оцінювання адекватності перекладу.

Тема 15. Експериментальні дослідження психолінгвістичних проблем перекладу

Смислове поле слова та смислове поле тексту: вплив на вибір перекладацького підходу, відбір лексики, емоційного забарвлення продукту перекладу. Експериментально-аналітичне дослідження посередницької діяльності перекладача. Експерименти, спрямовані на виявлення особливостей діяльності професійного перекладача. Експериментальні дослідження перекладацьких стратегій на матеріалі контекстів з переносним значенням; трансформації когнітивних структур у процесі перекладу; емоційна домінанта тексту як детермінант перекладацької позиції. Завдання і перспективи подальших теоретичних розвідок і експериментальних досліджень в галузі психолінгвістичних проблем перекладу.

Структура навчальної дисципліни.

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
Тема 1. Сучасна психолінгвістика як наука		
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - значення та специфіку курсу «Психолінгвістичні аспекти перекладу»; - об'єкт, предмет і завдання сучасної психолінгвістики; - передумови виникнення психолінгвістики, її міждисциплінарний характер; - актуальні проблеми психолінгвістики. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виділяти категорії психолінгвістики; - аналізувати внесок інших наук у розвиток психолінгвістики. 	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 1.</u> Сучасна психолінгвістика як наука</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна психолінгвістика як наука і навчальна дисципліна. 2. Об'єкт, предмет і завдання сучасної психолінгвістики. 3. Взаємозв'язки психолінгвістики з іншими галузями знань. <p><i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 Додаткова: 7, 11, 15, 18, 23, 27, 28 Інтернет-ресурси: 5, 7, 8</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сутність, категорії психолінгвістики та її взаємозв'язки з іншими галузями знань - Наукова проблематика, що є спільною для різних психолінгвістичних шкіл. - Практичне значення психолінгвістики. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	7
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 1.</u> Методологія і технології психолінгвістичних досліджень</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення експерименту. 2. Прямі і непрямі експериментальні методики. 3. Актуальні проблеми психолінгвістики. 	2
Тема 2. Історія виникнення психолінгвістики, її періодизація		
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості психолінгвістичних ідей до виникнення психолінгвістики; - сучасні психолінгвістичні школи. <p>Вміти:</p>	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 2.</u> Історія виникнення психолінгвістики</p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Період наукових контактів психології та лінгвістики (початок ХІХ-середина ХХст.). 2. Американський напрям у психолінгвістиці. 3. Європейський напрям у психолінгвістиці. <p><i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 Додаткова: 7, 11, 15, 18, 23, 27, 28 Інтернет-ресурси: 5, 7, 8</p>	2

<p>- характеризувати особливості кожного історичного етапу розвитку психолінгвістичних досліджень;</p> <p>- характеризувати внесок вітчизняних дослідників у розвиток цієї науки.</p>	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Теорія мовленнєвої діяльності. - Становлення вітчизняної психолінгвістики. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	7
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 2.</u> <i>Вітчизняна психолінгвістика</i> План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні психолінгвістичні школи. 2. Внесок вітчизняних і зарубіжних науковців у розвиток психолінгвістики. 	2
Тема 3. Психолінгвістичні моделі продукування мовлення		
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передумови виникнення вчень про мовленнєву діяльність; - тенденції розвитку досліджень продукування мовлення; - внесок американської та вітчизняної лінгвістичних шкіл у вивчення процесів продукування мовлення. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеризувати особливості різних теорій походження мовлення; - аналізувати психолінгвістичні явища з позицій різних моделей продукування мовлення. 	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 3.</u> <i>Психолінгвістичні моделі продукування мовлення</i> План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорії походження мовлення. 2. Стохастична модель продукування мовлення. 3. Модель безпосередніх складових. 4. Теорія рівнів мови. <p><i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 Додаткова: 2, 4, 5, 7, 15, 18, 23 Інтернет-ресурси: 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Процес вербалізації знань людини. - Моделі породження мовлення. - Теорії породження мовлення. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	7
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 3.</u> <i>Основні моделі продукування мовлення</i> План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансформаційно-генеративна граматики Н.Хомського. 2. Модель Л.С.Виготського. 3. Модель А.Р.Лурії. 	2
	Тема 4. Психолінгвістичні моделі сприйняття мовлення	
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості процесу сприйняття мовлення; 	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 4.</u> <i>Основні моделі сприйняття мовлення</i> План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рівні сприйняття мовлення. 	2

<p>- проблеми, пов'язані з процесом сприйняття мовлення;</p> <p>- внесок американської та вітчизняної лінгвістичних шкіл у вивчення процесів сприйняття мовлення.</p> <p>Вміти:</p> <p>- аналізувати різні етапи процесу сприйняття мовлення.</p>	<p>2. Сприйняття літер і слів.</p> <p>3. Сприйняття речень.</p> <p><i>Рекомендовані джерела:</i></p> <p>Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7</p> <p>Додаткова: 2, 4, 5, 7, 15, 18, 23</p> <p>Інтернет-ресурси: 4, 5, 6</p>	
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Співвідношення мовлення з дійсністю. - Механізм прогнозування. - Механізм еквівалентних замінів. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	7
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 4.</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Моделювання процесу сприйняття мовлення</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Активні» і «пасивні» теорії сприйняття мовлення. 2. Сприйняття і розуміння мовлення. 3. Значення і смисл. 	2
Тема 5. Білінгвізм як психолінгвістична проблема		
<p>Знати:</p> <p>- сутність понять «рідна мова», «перша мова» «іноземна мова», «друга мова», «проміжна мова»;</p> <p>- дихотомію перша/друга мова.</p> <p>Вміти:</p> <p>- визначати різні види білінгвізму;</p> <p>- аналізувати стратегії подолання комунікативних ускладнень.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 5.</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Основні питання теорії двомовності</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гіпотеза лінгвістичної відносності. 2. Сильний Vs слабкий варіант теорії лінгвістичної відносності. <p><i>Рекомендовані джерела:</i></p> <p>Основна: 1, 2, 3, 4, 5</p> <p>Додаткова: 6, 10, 13, 21, 23, 32, 33</p> <p>Інтернет-ресурси: 4, 5, 6, 9, 10</p>	2
	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 6.</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Художній білінгвізм</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Феномен художнього білінгвізму. 2. Мовна особистість письменника-білінгва. 3. Мовна і етнічна ідентичність білінгвальної особистості. 	2

	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розмежування понять друга мова/іноземна мова. - Головні характеристики «проміжної» мови. - Феномен міжмовної ідентифікації. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	7
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 5.</u> <i>Типологія білінгвізму як міждисциплінарного феномену</i> План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лінгвістичний підхід. 2. Психолінгвістичний підхід. 3. Психологічний підхід. 4. Соціологічний підхід. 	2
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 6.</u> <i>Авторський переклад як унікальна форма реалізації художнього білінгвізму</i> План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «авторський переклад». 2. Причини звернення письменника до автоперекладу. 3. Авторський переклад: копія оригіналу чи новий твір? 	2

Тема 6. Стратегії оволодіння і користування другою мовою		
<p>Знати: - особливості різних стратегій оволодіння іноземною мовою; - причини комунікативних ускладнень під час продукування мовлення іноземною мовою.</p> <p>Вміти: - аналізувати етапи процесу оволодіння готовими кліше; - аналізувати перехід від репродуктивного до творчого користування іноземною мовою; - аналізувати стратегії подолання комунікативних ускладнень.</p>	<p><u>Лекція 7.</u> Основні види стратегій оволодіння іноземною мовою План</p> <p>1. Характеристика основних типів стратегій: стратегії навчання, стратегії вивчення, стратегії оцінювання. 2. Класи стратегій учіння. 3. Спеціальні стратегії (за Н.Ф. Коряковцевою).</p> <p><i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 3, 4, 5 Додаткова: 1, 2, 6, 10, 12, 18 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стратегії соціальної взаємодії. - Стратегії компенсації мовних засобів. - Соціально-афективні стратегії. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	7
	<p><u>Практичне заняття 7.</u> Стратегії користування мовою під час продукування мовлення План</p> <p>1. Стратегії оволодіння іншомовною лексикою. 2. Оволодіння готовими кліше. 3. Оволодіння творчою мовою. 4. Стратегії подолання комунікативних ускладнень під час продукування мовлення.</p>	2
Тема 7. Особливості психолінгвістичного підходу до проблем перекладу		
<p>Знати: - нагальність психолінгвістичного підходу до перекладу як до мовленнєво-мисленнєвої діяльності людини; - підвалини різних теоретичних підходів до психолінгвістичних проблем перекладу.</p> <p>Вміти:</p>	<p><u>Лекція 8.</u> Психолінгвістичний ракурс вивчення перекладацької проблематики План</p> <p>1. Особливості психолінгвістичного підходу до проблем перекладу. 2. Основні теоретичні підходи до психолінгвістичних проблем перекладу. 3. Психолінгвістичні засади вербальної посередницької діяльності перекладача.</p> <p><i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 5, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 10, 17, 20, 26 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10</p>	2

<p>- характеризувати процес перекладу з позицій психолінгвістики;</p> <p>- аналізувати вербальну посередницьку діяльність перекладача;</p> <p>- характеризувати сучасні напрямки психолінгвістичних досліджень у галузі перекладу.</p>	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вчення М.І.Жинкіна про коди та кодові переходи в мовленнєво-мисленнєвій діяльності. - Ю.О.Сорокін як теоретик перекладу. - Основні напрямки сучасних психолінгвістичних досліджень. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	7
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 8.</u> <i>Психолінгвістичний аналіз перекладу</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльний психолінгвістичний аналіз усного та письмового перекладу. 2. Психічні операції усного перекладача. 3. Психічні операції письмового перекладача. 	2
Тема 8. Сучасні психолінгвістичні концепції перекладу		
<p>Знати:</p> <p>- історичні передумови виникнення психолінгвістичних концепцій перекладу;</p> <p>- підвалини різних концепцій «перекладності / неперекладності»;</p> <p>- особливості різних психолінгвістичних теорій перекладу.</p> <p>Вміти:</p> <p>- критично аналізувати теорії «неперекладності»;</p> <p>- характеризувати історичні теорії перекладу з позицій сучасного психолінгвістичного підходу.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 9.</u> <i>Основні психолінгвістичні концепції перекладу</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні передумови виникнення психолінгвістичних концепцій перекладу. 2. Теорія «неперекладності». 3. Інтерпретативні теорії перекладу. <p><i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 5, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 10, 17, 20, 26 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Концепція О.О.Потебні. - Теорія лінгвістичного детермінізму Селіра-Ворфа. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	7
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 9.</u> <i>Когнітивна транслятологія</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Когнітивне моделювання перекладацького процесу. 2. Експериментальні дослідження мовленнєво-мисленнєвих операцій перекладача. 	2

Тема 9. Перекладач як мовна особистість		
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність понять «мовна особистість перекладача», «перекладацькі компетенції», «перекладацька інтуїція»; - визначну роль міжкультурної складової перекладацької компетенції. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати модель мовної особистості перекладача; - аналізувати стратегії подолання лакун і зменшення лакунарних розривів у процесі перекладу; - характеризувати вплив внутрішніх і зовнішніх чинників на перекладацьку діяльність. 	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 10.</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Мовна особистість професійного перекладача</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистість перекладача як домінанта художнього перекладу. 2. Модель мовної особистості перекладача. <p><i>Рекомендовані джерела:</i></p> <p>Основна: 1, 2, 5, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 10, 17, 20, 26 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Складові поняття «перекладацькі компетентності». - Причини, що зумовлюють інтерферентні явища у межах мовної свідомості перекладача. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	8
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 10.</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Мовна особистість перекладача як чинник впливу на продукт перекладу</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «мовна здатність» та вивчення її реалізації в перекладацькій діяльності. 2. Перекладацька інтуїція. 3. Перекладач як елітарна мовна особистість. 	2
Тема 10. Міжкультурна (етнопсихолінгвістична) складова перекладацької компетентності		
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття «когнітивна картина світу»; - особливості когнітивної діяльності і психічних процесів у різних культурних групах. <p>Вміти:</p>	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 11</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Перекладацька компетентність</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складові частини перекладацької компетентності. 2. Розмежування понять «перекладацька компетентність» і «перекладацька компетенція». 3. Структура фахової компетентності перекладача. <p><i>Рекомендовані джерела:</i></p> <p>Основна: 1, 2, 5, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 10, 17, 20, 26 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10</p>	2

<p>- аналізувати вплив національних символів на міжкультурну комунікацію і процес перекладу;</p> <p>- користуватися необхідним теоретичним інструментарієм для напрацювання стратегій ефективної комунікації та перекладу</p>	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 12.</u> <i>Вплив внутрішніх і зовнішніх чинників на перекладацьку діяльність</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екстралінгвістичні чинники формування мовної особистості перекладача. 2. Психологічна і соціокультурна природа стереотипів. 3. Вплив національних символів на міжкультурну комунікацію і процес перекладу. 	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проблеми передавання перекладацьких культурем. - Проблеми соціальної і стилістичної варіативності мовлення: перекладацький аспект. - Стратегії формування міжкультурної компетентності перекладача. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	8
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 11.</u> <i>Психолінгвістичні проблеми перекладу і міжкультурної комунікації</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості сприйняття культурних концептів у процесі перекладу. 2. Стратегії розуміння змісту еквівалентних культурних концептів. 3. Стратегії розуміння змісту безеквівалентних культурних концептів. 	2
Тема 11. Психолінгвістичні витoki універсалій у перекладі		
<p>Знати: - сутність поняття «універсалія»; - підвалини загальних і часткових закономірностей мовленнєво-мисленнєвої діяльності перекладача.</p> <p>Вміти: - характеризувати різні види універсалій;</p>	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 13.</u> <i>Психолінгвістичні і перекладацькі універсалії</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «універсалія». Психолінгвістичні і перекладацькі універсалії. 2. Класифікація універсалій. 3. Найтипівіші перекладацькі S-універсалії і T-універсалії. <p><i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 5, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 10, 17, 20, 26 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10</p>	2

<p>- аналізувати типові перекладацькі універсалії; - аналізувати перспективи подальших психолінгвістичних досліджень перекладацьких універсалій.</p>	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історія вивчення універсалій психолінгвістами. - Проблема мовних універсалій в сучасній лінгвістиці. - Загальні та часткові закономірності мовленнєво-мисленнєвої діяльності перекладача. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	8
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 12.</u> <i>Психолінгвістичні універсалії в перекладі</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психолінгвістичні універсалії в перекладі: імовірність чи закономірність? 2. Універсалії перекладу в контексті синергетики. 3. Перспективи подальших психолінгвістичних досліджень у галузі перекладацьких універсалій. 	2
Тема 12. Теорія машинного перекладу		
<p>Знати: - сутність поняття «машинний переклад»; - функції людини (перед-редактор, інтер-редактор, пост-редактор).</p> <p>Вміти: - класифікувати системи машинного перекладу; - аналізувати типові помилки.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 14.</u> <i>Автоматизація перекладу</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «машинний переклад». 2. Теорія машинного перекладу як втілення концепції перекладацьких закономірностей. 3. Функція людини під час виконання автоматизованого перекладу. <p><i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2 Додаткова: 1, 2, 6, 34, 35 Інтернет-ресурси: 1, 4, 10</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лінгвістична якість систем машинного перекладу. - Особливості використання автоматичного перекладу в умовах професійної підготовки перекладачів. - Перспективи розвитку систем машинного перекладу. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	8

	<u>Практичне заняття 13.</u> Особливості роботи різних систем машинного перекладу План 1. Історія машинного перекладу. 2. Системи автоматизованого перекладу: оглядовий аналіз. 3. Сучасні напрями досліджень машинного перекладу.	2
Тема 13. Психолінгвістичні аспекти тексту як об'єкта перекладацької діяльності		
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості різних видів текстової інформації; - особливості кожного етапу продукування тексту; - сутність і значення сильних позицій тексту для інтерпретації різних видів інформації; - особливості сприйняття тексту. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати різні види інформації в тексті; - аналізувати сильні позиції тексту; - виявляти особливості сприйняття тексту; - аналізувати багатозначні тексти і можливість передавання багатозначності засобами мови перекладу. 	<u>Лекція 15.</u> Текст як об'єкт перекладацької діяльності План 1. Види інформації в тексті. 2. Багатозначність тексту. 3. Психолінгвістичні аспекти взаємодії в системі «текст-перекладач-читач». <i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 5, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 10, 15, 26, 28, 30 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сутність понять затексту, передтексту, підтексту, вертикального контексту, тезаурусу. - Етапи продукування тексту. - Особливості сприйняття тексту. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	8
	<u>Практичне заняття 14.</u> Особливості перекладацького аналізу тексту: психолінгвістичний аспект План 1. Сутність і значення сильних позицій тексту. 2. Способи експлікації підтекстової інформації. 3. Стратегії передавання багатозначності засобами мови перекладу.	2
Тема 14. Психолінгвістичні критерії адекватності перекладу		
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність поняття «адекватність перекладу»; - підвалини критеріїв адекватності для різних типів текстів. 	<u>Лекція 16.</u> Психолінгвістичні критерії адекватності перекладу План 1. Поняття «адекватності» перекладу. 2. Адекватність перекладів текстів, що передають когнітивну інформацію.	2

Вміти: - аналізувати мовленнєву ситуацію, фонову інформацію, широкий контекст с позицій їхнього впливу на процес перекладу; - характеризувати емоційне забарвлення тексту та його перекладів.	3. Критерії адекватності перекладів художніх творів. <i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 5, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 10, 17, 20, 26, 28, 30 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10	
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення: <ul style="list-style-type: none"> - Переклад як одна з форм тлумачення. - Мовленнєва ситуація, фонові інформація, широкий контекст. - Смісл та емоційне забарвлення тексту та його перекладів. Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.	8
	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 15.</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Критерії адекватності перекладу для різних типів текстів</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Когнітивна модель перекладу. 2. Адаптивна модель перекладу в психолінгвістичному вимірі. 3. Гендерний аспект перекладу. 	2
Тема 15. Експериментальні дослідження психолінгвістичних проблем перекладу		
Знати: - сутність понять «сміслове поле слова», «сміслове поле тексту»; - значення експериментальних досліджень перекладацької діяльності; - передумови вибору перекладацьких стратегій.	<p style="text-align: center;"><u>Лекція 17.</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Експериментально-аналітичне дослідження посередницької діяльності перекладача</i></p> <p style="text-align: center;">План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність понять «сміслове поле слова», «сміслове поле тексту». 2. Завдання і перспективи подальших теоретичних розвідок і експериментальних досліджень у галузі психолінгвістичних проблем перекладу. <i>Рекомендовані джерела:</i> Основна: 1, 2, 5, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 10, 17, 20, 26, 28, 30 Інтернет-ресурси: 1, 2, 6, 9, 10	2
Вміти:		

<p>- аналізувати різні перекладацькі стратегії; - проводити експериментальні дослідження перекладацьких стратегій.</p>	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Опрацювання питань для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Експериментальні дослідження перекладацьких стратегій. - Передумови вибору перекладацького підходу до відбору лексики, емоційного забарвлення. - Експерименти, спрямовані на виявлення особливостей діяльності професійного перекладача. <p>Підготовка індивідуальних творчих завдань-презентацій.</p>	8
	<p><u>Практичне заняття 16.</u> <i>Психолінгвістичні детермінанти перекладацької позиції</i> План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експериментальні дослідження перекладацьких стратегій на матеріалі контекстів з переносним значенням. 2. Трансформації когнітивних структур у процесі перекладу. 3. Емоційна домінанта тексту як детермінант перекладацької позиції. 	2
	<p><u>Практичне заняття 17.</u> <i>Методологія досліджень перекладацької діяльності</i> План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автоінтроспекція як метод дослідження перекладацької діяльності. 2. Методологія дослідження аудіовізуального перекладу. 3. Експериментальне дослідження когнітивних механізмів творчості. 	2
<p>ВСЬОГО:</p>		<p>180/6</p>

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні джерела

1. Засекін С.В. Психолінгвістичні аспекти перекладу. Луцьк : ВІЕМ, 2006. 144 с.
2. Засекін С.В. Психолінгвістичні універсалії перекладу художнього тексту : монографія. Луцьк : Волин. нац ун-т імені Лесі Українки, 2012. 272 с.
3. Засекіна Л.В., Засекін С.В. Вступ до психолінгвістики. Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2002. 168 с.
4. Засекіна Л.В., Засекін С.В. Психолінгвістична діагностика : навч. посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац ун-ту імені Лесі Українки, 2008. 188 с.
5. Психологія мовлення і психолінгвістика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Переяслав-Хмельницький : Переяслав-Хмельн. пед ін-т; К. : Фенікс, 2008. 325 с.
6. Психолінгвістичні аспекти перекладу : опорний конспект лекцій / авт. В.О.Вуколова. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. 56 с. + Електронна копія.
7. Fernandez E., Cairns H. The Fundamentals of Psycholinguistics. L. : Wiley-Blackwell, 2010. 336 p.

Додаткові джерела

1. *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу : монографія / [С. М. Амеліна, О. В. Бабенко, Н. В. Білоус, Н. О. Зуєнко та ін.] ; за заг. ред. С. М. Амеліної. Електронні дані. Київ : Центр учбової літератури, 2018. Систем. вимоги: Acrobat Reader. Режим доступу: http://10.0.2.150/docs/CUL/Amelina_2A.pdf.*
2. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика. СПб. : Союз, 2001. 288 с.
3. Белянин В.П. Основы психолингвистической диагностики. Модели мира в литературе : монография. М. : Тривола, 2000. 248 с.
4. *Бородин Д. С., Мележик К. А. Английский язык для аспирантов : учеб. пособие. Електронні дані. Київ : Центр учбової літератури, 2013. Систем. требования: Acrobat Reader. Режим доступа: http://10.0.2.150/docs/CUL/Angl_dla_aspirantov.pdf.*
5. Бублейник Л.В. Проблематика художнього перекладу: семантико-стилістичні аспекти : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Луцьк : ВІЕМ, 2009. 68 с.
6. Воробйова Л.М. Психолінгвістичний глосарій. 2-ге вид., доп. Рівне : Волин. обереги, 2011. 128 с.

7. Выготский Л.С. Анализ эстетической реакции: Психология искусства. М. : Лабиринт, 2001. 480 с.
8. *Гладьо С. В. Інтерпретація англомовного художнього тексту: лінгвостилістичний аспект = Literary text interpretation : linguo-stylistic aspect : навч. посібник. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2013. 260 с.*
9. Горелов И.Н. Избранные труды по психолингвистике. М. : Лабиринт, 2003. 230 с.
10. Демецька В.В. Теорія адаптації: крос-культурні та перекладознавчі проблеми : монографія. Херсон : МЧП «Норд», 2006. 378 с.
11. Засекіна Л.В. Тенденції розвитку вітчизняної психолінгвістики: методологічний огляд проблем та окреслення шляхів їх вирішення. Психолінгвістика: Науково-теоретичний збірник. № 1. 2008. – nbuv.gov.ua
12. Зорівчак Р.П. Концепція вишколу перекладачів в Україні у двадцять першому столітті. Філол. студії. 2004. № 4. С. 467-477.
13. Калмикова Л.О. Мовленнєва діяльність як проблема психолінгвістики. Психолінгвістика: Науково-теоретичний збірник. Вип. 2. Переяслав-Хмельницький : Переяслав-Хмельниц. ДПУ ім. Г.Сковороди, 2008. С. 103-112.
14. Карп'юк М.Д. Психолінгвістика і її місце серед когнітивно-інформаційних наук. Психолінгвістика: Науково-теоретичний збірник. - Вип. 2. – Переяслав-Хмельницький : Переяслав-Хмельниц. ДПУ ім. Г.Сковороди, 2008. С. 117-125.
15. Ковалевська Т.Ю. Психолінгвістичні особливості політичного дискурсу. Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. – 2001. – Вип. 33 : Філологічні аспекти дослідження дискурсу. С. 237-242.
16. *Когнітивна лінгвістика : опорний конспект лекцій / авт. Т. І. Ковалевська. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2015. 38 с. + Електронна копія.*
17. Коломієць Л.В. Комунікативний та психолінгвістичний аспекти процесу перекладу: критика «моделей процесу» В.Льоршера. Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В.Гнатюка. Сер. : Літературознавство. Тернопіль : ТДПУ, 2000. Вип. VIII. С. 84-99.
18. Коряковцева Н. Ф. Теория и методика обучения иностранным языкам: Продуктивные образовательные технологии. М.: Издательский центр Академия, 2010. – 192 с.

19. Красных В.В. Основы психолингвистики и теории коммуникации: Курс лекций. М. : ИТДГК «Гнозис», 2001. 270 с.
20. Крилова-Грек Ю.М. Психолінгвістичні особливості перекладу семантичних одиниць іншомовних текстів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. К. : Ін-т психології АПН України ім. Г.С.Костюка, 2007. 19 с.
21. Кудрявцева Н. Гіпотеза лінгвістичної відносності: за і проти. Наук. зап. КДПУ ім. В.Винниченка. Сер. : Філол. науки (мовознавство). 2011. Вип. 95 (1). С. 69-75.
22. Лешкова Н. В. Сучасна психолінгвістика: напрями, аспекти і концепції. Система і структура східнослов'янських мов : Збірник наукових праць. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. Вип. 6. С. 97-105.
23. Пастрик Т.В. Психологічні особливості формування продуктивного білінгвізму у майбутніх перекладачів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07. К. : Ін-т психології АПН України ім. Г.С.Костюка, 2007. 19 с.
24. Пищальникова В. А. История и теория психолингвистики. Ч. 2. Этнопсихолингвистика. М.: АСЦУ, 2007. 208 с.
25. Пищальникова В. А. История и теория психолингвистики. Ч. 3. Психопоэтика. М.: АСОУ, 2010. 144 с.
26. Ребрій О.В. Прагматичний аспект перекладу рекламних текстів. Вісн. ХНУ ім. В.Н.Каразіна. Х. : Константа. 2003. Вип. 609. С. 41-45.
27. Самійлик С.В. Українська психолінгвістика в контексті зарубіжних досліджень. Мова і культура. 2015. № 18. С.45-52
28. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Черкаси, 2017. 890 с.
29. Селіванова О.О. Світ свідомості в мові: Монографічне видання. Черкаси : Ю.Чабаненко, 2012. 488 с.
30. Сорокин Ю.А. Переводоведение: статус переводчика и психогерменевтические процедуры. М. : МТДК «Гнозис», 2003. 160 с.
31. Handbook of Psycholinguistics. San Diego : Academic Press, 1994. 1174 p.
32. Nechyporenko V. Identities of Bilingual Authors. Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І.Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». 2019. Т. 30 (69). № 3. Ч. 2. С. 60 – 64.
33. Nechyporenko V. Self-Translation as a Specific Artistic Activity of Bilingual Authors. Актуальні проблеми філології та перекладознавства: збірник наукових праць. Випуск 10. Хмельницький: ФОП Бідюк Є.І., 2016. Т. 1. С. 299-303.

34. Rebrii O. Think-Aloud Protocols as a Means of Studying Cognitive Mechanisms of Translator's Creativity. The Advanced Science: open access journal. Torrance, CA (USA), 2013. April, Issue 4. P. 11–14.
35. Rebrii O. V. Conceptions of Creativity in Translation. Когниция, Коммуникация, Дискурс : междунар. электронный сборник научных статей. 2014. №9. С. 108–124. Access : <http://sites.google.com/site/cognitiondiscourse>

Интернет-ресурсы

1. <https://vapl.pp.ua/>
2. www.E-Lingvo.net
3. www.filologia.su
4. www.psychology.filolingvia.com
5. www.pidruchniki.ws
6. www.sciencedaily.com
7. <https://benjamins.com/online/hts/list/handbook-articles>
8. <https://www.erudit.org/en/journals/meta/#back-issues>
9. <http://thebilingualadvantage.com>
10. <https://www.sciencedirect.com>